

Hagyományok Háza

Ikt.sz: 1551-1/2024.

1011 Budapest,

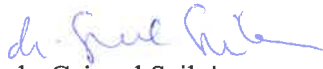
Corvin tér 8.

KUTATÁSI SZABÁLYZAT

Hagyományok Háza
Magyar Népi Iparművészeti Múzeum

Készítette és jóváhagyásra előterjesztette:

Jóváhagyta:

dr. Czingel Szilvia

múzeumvezető

Both Miklós

főigazgató

Hatályos: 2024. április 5.

Tartalom

I. Bevezetés	3
II. Általános szabályok	3
III. A kutatási tevékenység engedélyezése	5
IV. A kutatási tevékenységre vonatkozó előírások	7
V. Reprodukció igénylése és felhasználása	8
VI. A kutatás eredményeinek felhasználása	8
VII. Egyéb rendelkezések	9

I. Bevezetés

1. A Hagyományok Háza, mint a Magyar Népi Iparművészeti Múzeumot (a továbbiakban: Múzeum) működtető kulturális intézmény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 37/A. § (4) bekezdés b) pontja, valamint 42. § (2) bekezdés c) pontja alapján, a kulturális javakhoz való hozzáférés biztosítása érdekében biztosítja a gyűjtőkörébe tartozó kulturális javakhoz kapcsolódó kutatási tevékenység lehetőségét, és a Múzeumban folytatható kutatás technikai feltételeit a jelen kutatási szabályzatban határozza meg.
2. A jelen Szabályzatban nem szabályozott kérdésekben az alábbi jogszabályok vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni:
 - 1997. évi CXL. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről (a továbbiakban: Kult.tv.)
 - 47/2001. (III. 27.) Korm. rendelet a muzeális intézményekben folytatható kutatásról (a továbbiakban: Kormányrendelet)
 - 1995. évi LXVI. törvény a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről (a továbbiakban: Levéltári tv.)
 - 1999. évi LXXVI. törvény a szerzői jogról (a továbbiakban: Szjt.)
 - az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (a továbbiakban: GDPR)
 - 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról (a továbbiakban: Infotv.)

II. Általános szabályok

1. A Múzeum gyűjteményeiben **nyilvántartott és őrzött kulturális javak**, illetve az e javakra vonatkozó – a gyarapodási naplóban, (szak)leltárkönyvben, tudományos leírókartonon, kiállítási tématervben és forgatókönyvben, adattári jelentésben, gyűjtési naplóban, kéziratban vagy számítógépes adatbázisban, illetve a hozzá kapcsolódó hálózaton lévő dokumentációban, restaurálási anyagvizsgálati és egyéb laboratóriumi jegyzőkönyvekben, szakvéleményben, archív levelezésben (**dokumentáció**) található, a Kormányrendelet mellékletében felsorolt – szakmai alapadatok, információk (együttesen: **Kutatható állomány**) a jelen Szabályzatban rögzített feltételek szerint kutathatók és feldolgozhatók.
2. A Hagyományok Háza a Múzeum gyűjteményeiben nyilvántartott és őrzött kulturális javak, illetve az e javakra vonatkozó dokumentáció kutathatósága érdekében a Kormányrendeletben foglaltak szerint kutatói szolgálatot tart fenn.

A Hagyományok Háza támogatja a kutatók tevékenységét:

 - katalógusok, segédletek hozzáférhetővé tételével,
 - számítógépes adatbázis működtetésével, továbbá
 - meghatározott díjazás ellenében, szabad kapacitásai függvényében a Múzeum gyűjteményeiben nyilvántartott és őrzött papíralapú kulturális javakról, illetve az e javakra vonatkozó

dokumentációban található, nyilvános szakmai alapadatokról, információkról fénymásolási, szkennelési szolgáltatás biztosításával.

A nem papíralapú gyűjteményi elemekről műtárgyvédelmi okokból nem készíthető fotó-, illetve műtárgymásolat.

3. A Múzeum gyűjteményeiben nyilvántartott és őrzött kulturális javak, illetve az e javakra vonatkozó dokumentáció kutatás céljából nem kölcsönözhetőek és a Múzeum, illetve a Hagyományok Háza területéről nem vihetőek ki.
4. A Múzeum gyűjteményeiben nyilvántartott és őrzött kulturális javak kutatása és feldolgozása, valamint a rájuk vonatkozó dokumentáció tudományos, illetve közművelődési célú hasznosítása a Kormányrendelet értelmében elsősorban a Hagyományok Háza feladata, illetve a nyilvántartásba vételtől számított 5 éven belül azon múzeumi szakemberek jogosultsága, akik e javakat gyűjtötték, feltárták, illetve elsődleges meghatározásukat, nyilvántartásba vételüket és esetleges restaurálásukat elvégezték (kutatási védettség). Az esetlegesen kutatási védettség alatt álló kulturális javak, valamint a rájuk vonatkozó dokumentáció külső kutatók számára nem hozzáférhetők.
5. Személyes adatot tartalmazó kulturális javak védelmi ideje
 - 5.1. A Kutatható állománynak a Levéltári törvény szerint iratnak minősülő részei, amennyiben személyes adatot tartalmaznak – ha jogszabály (például a szerzői jogra vonatkozó szabályok) vagy az érintett másként nem rendelkezik –, a Levéltári tv. 24. § (1) bekezdésében foglaltak alapján az érintett halálozási évét követő harminc év után kutathatóak.
 - 5.2. Az 5.1. pont alapján fennálló védelmi idő
 - a) az érintett születésétől számított kilencven év, ha a halálozás ténye és annak ideje nem ismert, és az csak aránytalanul nagy erőfeszítéssel volna megállapítható, vagy
 - b) az érintett kulturális javak, illetve az e javakra vonatkozó dokumentáció keletkezésétől számított hatvan év, ha az érintett születésének és halálozásának időpontja egyaránt nem ismert és azok ideje csak aránytalanul nagy erőfeszítéssel volna megállapítható.
 - 5.3. A védelmi idő lejártá előtt is kutatható a személyes adatot tartalmazó, 5.1. pont alá tartozó Kutatható állomány(rész), ha
 - a) a kutatás - a kérelmező költségére - anonimizált másolattal is megvalósítható, vagy
 - b) a kutatáshoz az érintett, vagy annak halálát követően bármely örököse, a Polgári Törvénykönyv szerinti hozzátartozója vagy bejegyzett élettársa a kutató kérésére hozzájárult, vagy
 - c) a kutatásra tudományos célból van szükség - feltéve, hogy az érintett kulturális javak keletkezésének naptári évétől számított harminc év már eltelt - és a kutató csatolja a tudományos kutatást rendeltetésszerűen végző, közfeladatot ellátó szervnek - a kutató részletes kutatási terve alapján megadott - támogató állásfoglalását, valamint a kutató vállalja, hogy kutatása során megismert személyes adatot a személyes adatok védelmére vonatkozó jogszabályok rendelkezései szerint kezeli.

Az 5.3. pont c) alpontjában meghatározott feltételek tudomásulvételéről, valamint arról, hogy az adatok megismerése tudományos kutatás céljából szükséges, a kutató a kutatás megkezdését megelőzően írásban köteles nyilatkozatot tenni.
6. Nem kutathatóak azok a kulturális javak, illetve az e javakra vonatkozó dokumentáció, amelyek más kutató számára kutatásra ki lettek adva. A kutatás befejeztével ezen kulturális javak, illetve az e javakra vonatkozó dokumentáció ismét bárki számára kutathatóvá válnak.
7. A Kutatható állomány kutatása díjmentes. A kutatási tevékenység díjmentessége nem érinti a szerzői jogi oltalommal érintett kulturális javak, valamint az e javakra vonatkozó dokumentáció,

illetve az előbbiekről készített reprodukciók felhasználásának engedélyezése ellenében érvényesíthető díjigényt, valamint a kutatáshoz kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. fénymásolás) díj, illetve költségigényét.

III. A kutatási tevékenység engedélyezése

1. Külső kutató a Múzeum Kutatható állományát – az esetlegesen nyilvánosan hozzáférhető katalógusok kivételével – csak írásos engedély (a továbbiakban: kutatási engedély) alapján kutathatja.
2. A kutatási engedély írásban kérelmezhető a Hagyományok Háza weboldalán közzétett formanyomtatvány kitöltésével és muzeum@hagyomanyokhaza.hu email-címre történő elküldésével. Az e-mail tárgyában kérjük feltüntetni a „Kutatási engedély kérelem” kifejezést.
3. Kutatási engedély iránti kérelmet önállóan bármely 18. életévét betöltött természetes személy, illetve jogi személy benyújthat. 18 év alatti személy kutatási engedélyt törvényes képviselője vagy a kutatás célját jóváhagyó oktatási intézmény jogi felelősségvállalása mellett kérelmezhet.
4. A kutató a kutatási engedély iránti kérelem benyújtása előtt a Múzeum munkatársainál emailben érdeklődhet a kutatási témával érintett kulturális javak, valamint az e javakra vonatkozó dokumentáció fellelhetőségéről, hozzáférhetőségéről, az esetleges kutatási védettségeről.
5. A kutatási engedély iránti kérelemben fel kell tüntetni:
 - természetes személy kérelmező esetén a kérelmező nevét, lakcímét, személyazonosságát igazoló okmányának (nem magyar állampolgár esetén útlevelének) számát, telefonszámát, e-mail-címét,
 - jogi személy kérelmező esetén a kérelmező nevét, székhelyét, nyilvántartási számát, képviselőjének nevét és elérhetőségeit (telefonszám, e-mail-cím),
 - a kutatás célját (pl. iskolai feladat, szakdolgozat, doktori disszertáció, tudományos munka, egyéb publikáció, kiállítás-szervezés, stb)
 - a kutatás eredményét felhasználó intézmény (például oktatási intézmény, muzeális intézmény, kiadó, kiállítóhely) igazolását a kutatás céljáról,
 - a kutatás témájának rövid összefoglalását.

A kutatási engedély iránti kérelem aláírásával és benyújtásával a kutató vállalja, hogy a kutatási engedély megadása esetén kutatási tevékenysége során maradéktalanul betartja a vonatkozó jogszabályokban, a jelen Szabályzatban, valamint a Házirendben foglaltakat.

6. Döntés a kutatási engedélyről
 - 6.1. A kutatási engedély megadásáról vagy megtagadásáról a kérelem benyújtásától számított 15 napon belül a Magyar Népi Iparművészeti Múzeum vezetője dönt.
 - 6.2. Nem adható kutatási engedély a Múzeum gyűjteményeiben lévő kulturális javakra, illetve az e javakra vonatkozó dokumentációra, ha
 - a) még nem történt meg a javak nyilvántartásba vétele,
 - b) kutatásuk, felhasználásuk szerződés vagy jogszabály alapján külön engedélyhez kötött, és a kérelmező ezzel nem rendelkezik,
 - c) 5 évnél nem régebben kerültek a Múzeum nyilvántartásába és még nem történt meg a nyilvánosság elé tárásuk.
 - 6.3. A 3.2. pontban foglaltakon túl a kutatási engedély kiadása akkor tagadható meg, ha
 - a) a tevékenység, illetve annak módja veszélyeztetné a kulturális javak állapotát, épségét,
 - b) az érintett javak restaurálás, konzerválás, preparálás alatt állnak, vagy kiállításon szerepelnek,

- c) az engedélyt kérő korábbi kutatásai során - a kulturális javakat veszélyeztetve - megszegte a Kormányrendeletben, illetve a jelen Szabályzatban foglaltakat,
- d) az adott évben az érintett javak feldolgozása, tudományos vagy közművelődési célú felhasználása szerepel a Hagyományok Háza éves kutatási/munka tervében.
- 6.4. A 3.3. pont a) és c) alpontjaiban megjelölt esetben a Magyar Népi Iparművészeti Múzeum vezetője a már kiadott kutatási engedélyt is visszavonhatja.
- 6.5. A műtárgy kutatásának korlátozása vagy megtagadása nem jelenti automatikusan a műtárgyra vonatkozó dokumentáció kutatásának megtagadását, illetve korlátozását. A 3.3. pontban megjelölt esetekben a Magyar Népi Iparművészeti Múzeum vezetője dönthet úgy is, hogy az eredeti kulturális javak helyett azoknak – a Hagyományok Háza rendelkezésére álló – digitális vagy egyéb másolatát vagy dokumentációját biztosítja a kutatás céljaira.
- 6.6. A kutatási engedély kiállításának megtagadását írásban indokolni kell. A kutatási engedély megtagadása esetén a kérelmező bírósághoz fordulhat. A kutatási engedély megadásáról vagy megtagadásáról a kérelmező írásban kap értesítést.
- 6.7. A kutatási engedély másodpéldányát a Hagyományok Háza iktatószámmal látja el, irattárában elhelyezi és - a kutatási engedély iránti kérelemmel együtt - 5 évig köteles megőrizni.
7. A Múzeumban nem saját anyagként őrzött kulturális javakra (letétbe, kölcsönbe, szakértői véleményezésre vagy restaurálásra, illetve bírósági vagy hatósági megkeresésre átvett anyag stb.), valamint azok dokumentációjának szakmai alapadataira csak abban az esetben adható kutatási engedély, ha az átvételkor kötött szerződés – ennek hiányában a tulajdonos – erre kifejezetten felhatalmazást ad.
8. A kutatási engedély a kiállításától számított 1 évre szól, amely a lejáratot követően a kutató kérelme alapján meghosszabbítható. A kutatás meghosszabbítását a Magyar Népi Iparművészeti Múzeum vezetője engedélyezi.
9. A kutató csak a kutatási engedélyben megjelölt kutatási témával érintett kulturális javakra, illetve azok dokumentációjára kiterjedően folytathat kutatási tevékenységet. Amennyiben a kutatás során olyan kulturális javak, illetve azok dokumentációjának kutatása is szükségessé válik, amelyre a kutatási engedély nem terjed ki, úgy a kutatási engedélyt újból meg kell kérni.
10. A kutató a kutatási engedélyt nem ruházhatja át más személyre. Amennyiben a kutató az általa kutatott kulturális javak, illetve azok dokumentációjának tanulmányozásához más személy segítségét (pl. szakértő, tolmács stb.) is igénybe kívánja venni, a közreműködő személy számára is szabályszerű kutatási engedélyt kell kérni.
11. A kutatási engedéllyel a kutató nem szerez az Sztj. szerinti felhasználási jogot a kutatással érintett szerzői jogi oltalom alatt álló kulturális javak, illetve azok dokumentációjának felhasználására., a kutatáshoz a szerzői jogi jogosultaktól szükséges felhasználási engedély megszerzése a kutató kizárólagos felelőssége.
12. Üzleti célú kutatás engedélyezése iránti kérelem esetén a Hagyományok Háza és a kérelmező – a Hagyományok Háza és a kulturális javak, illetve azok dokumentációjának tudományos feldolgozásában érintett szerzői jogi jogosultak jogainak védelme érdekében – az Sztj. szerinti felhasználási szerződést kötnek, amelyben a felek meghatározzák a kutatás célját, a kutatási eredmények felhasználásának módját és terjedelmét, valamint a felhasználás engedélyezéséért járó ellenszolgáltatást.

IV. A kutatási tevékenységre vonatkozó előírások

1. A kutatás csak érvényes kutatási engedély alapján kezdhető meg.
2. A Múzeum Kutatható állományának engedélyezett helyszíni kutatására és tanulmányozására a Hagyományok Háza által **meghatározott kutatási napokon, előzetesen egyeztetett időpontban**, a Hagyományok Háza erre a célra **kijelölt helyiségeiben**, a Múzeum részéről erre kijelölt felügyeletet ellátó személy jelenlétében, illetve közreműködésével van lehetőség.
A Múzeum csütörtöki munkanapokon 13.00 és 16.00 óra közötti, előre egyeztetett időpontokban és időtartamban biztosít lehetőséget a helyszíni kutatási tevékenységre. A kutató köteles a helyszíni kutatási tevékenysége időpontjait – legalább 10 munkanappal korábban tett előzetes bejelentkezés alapján – egyeztetni a Múzeum munkatársaival az alábbi elérhetőségeken: muzeum@hagyomanyokhaza.hu. Előzetes időpont egyeztetés nélkül – a múzeumi munka zavartalansága érdekében – a Múzeum munkatársai nem kötelesek a kutatót fogadni akkor sem, ha a kutató érvényes kutatói engedéllyel rendelkezik.
Amennyiben a kutató a tanulmányozni kívánt kulturális javak, illetve azok dokumentációja pontos azonosító adatait az időpont egyeztetés során megadja, a Múzeum munkatársai a kért anyagot részére lehetőség szerint előkészítik.
A helyszíni kutatási tevékenység ideje alatt a Múzeum részéről kijelölt felügyeletet ellátó személy köteles ellenőrizni a kutatási engedély meglétét és érvényességét, illetve felhívni a kutató figyelmét a kutatót anyag mennyiségére, esetleges hiányaira és állapotára.
3. A kutató kulturális javak, illetve azok dokumentációja tanulmányozása során köteles a műtárgyvédelmi szempontokat szem előtt tartani, a műtárgyak, illetve dokumentumok állapotát megővni, azok kezelésére vonatkozóan a Múzeum munkatársainak műtárgykezelésre vonatkozó utasításait maradéktalanul követni, a műtárgy vagy a kutató védelmében előírt védőeszközöket (pl. kesztyű, maszk, védősisak, egyéb védőruházat stb.) a Múzeum munkatársainak instrukciói szerint használni.
A kutatásra kijelölt helyiségekben tilos étkezni, dohányozni, valamint a Hagyományok Háza épületeinek a Házirendben meghatározott rendjét, illetve munkájukban másokat bármilyen módon zavarni.
A kutató köteles számára kiadott műtárgyak, illetve dokumentumok rendjét megtartani. A tanulmányozott műtárgyakon, illetve dokumentumokon bármilyen változtatás, javítás, átalakítás, sorrendcsere, elemekre bontás, eltávolítás, hozzátoldás, törlés, jelzések elhelyezése stb. szigorúan tilos.
Ha a kutató a kutatásra kiadott műtárgyon a Múzeum munkatársai által előre nem jelzett rendellenességet és/vagy hiányt észlel, azt az észlelés időpontjában haladéktalanul köteles közölni a Múzeum részéről a kutatás felügyeletére kijelölt személlyel.
A kutató a tanulmányozott kulturális javakban, illetve azok dokumentációjában okozott kárt köteles megtéríteni a Hagyományok Háza részére. Szándékos rongálás, illetve károkozás esetén a Hagyományok Háza büntetőjogi felelősségre vonást kezdeményez.
4. A kutató a kutatás során munkájához saját tulajdonú technikai eszközöket (pl. laptop) használhat, de azokat nem használhatja a tanulmányozott műtárgyak, illetve dokumentumok bármilyen eszközzel vagy technológiával történő reprodukálására (pl. szkennelés, fénykép- vagy videofelvétel készítése, stb.).
5. A helyszíni kutatási tevékenységre vonatkozó szabályok betartását a Múzeum részéről kijelölt felügyeletet ellátó személyek folyamatosan ellenőrzik. Ha a kutató a helyszíni kutatási tevékenységre vonatkozó szabályokat megsérti, a Múzeum részéről kijelölt felügyeletet ellátó

személy értesíti a Múzeum vezetőjét, aki a kutatást felfüggesztheti és a kutatót a kutatóterem elhagyására szólíthatja fel.

6. A Hagyományok Háza a helyszínen végzett kutatásokról kutatási nyilvántartást vezet, amelyben rögzíteni kell a helyszínen végzett kutatási tevékenység tényét, időtartamát, egyéb lényeges adatait.

V. Reprodukció igénylése és felhasználása

1. A tanulmányozott műtárgyakról, illetve dokumentumokról **reprodukciót** (pl. műtárgymásolat, kutatási célra alkalmas felbontású digitális reprodukció, fotó, filmfelvétel, videofelvétel, fénymásolat, szkennelt lenyomat, stb.) a kutató erre vonatkozó kérelme és annak a Hagyományok Háza általi (mérlegelési jogkörébe tartozó) engedélyezése alapján – a reprodukció elkészítése technikai költségeinek fedezetére szolgáló díjazás ellenében – **kizárólag a Hagyományok Háza készíthet**.
2. Olyan műtárgyról/dokumentációról nem készíthető reprodukció, amelyek állagát a reprodukció elkészítése veszélyezteti.
3. A reprodukció megrendelése során a kutató köteles nyilatkozni a reprodukció felhasználásának céljáról, módjáról, időtartamáról és egyéb feltételeiről. A Hagyományok Háza a reprodukció elkészítésének technikai költségei mellett a reprodukció felhasználásért annak céljától, módjától és terjedelmétől függően megállapított mértékű díjat határoz meg.
4. A reprodukció felhasználásának engedélyezésére irányuló megkeresés esetén a Hagyományok Háza a reprodukció felhasználásának feltételeit egyedileg egyeztetni a kutatóval és a felhasználás tárgyában a kutatóval felhasználási szerződést köt. A kutató a felhasználási szerződéssel megszerzett felhasználási jogot csak a szerződés kifejezett rendelkezése esetén ruházhatja át harmadik személyre.

VI. A kutatás eredményeinek felhasználása

Amennyiben a Múzeum gyűjteményeiben nyilvántartott és őrzött kulturális javak, valamint az e javakra vonatkozó dokumentáció kutatásának (rész)eredménye publikálásra vagy egyéb felhasználás keretében nyilvános közlésre kerül, a kutató

- a Hagyományok Házára, illetve adott esetben az egyéb szerzői jogi jogosultakra köteles forrásként hivatkozni,
- nyomtatásban megjelent kiadványból a megjelenést követő 15 napon belül köteles a Hagyományok Háza részére 1 példányt ingyenesen átadni,
- kiállításon való bemutatás esetén köteles a Hagyományok Háza részére a megnyitót követő 15 napon belül megküldött, a reprodukciót beazonosítható minőségben mutató enteriőr-fotóval igazolni a reprodukció elhelyezését és a szükséges hivatkozások feltüntetését,
- digitális megjelenés esetén a megjelenést követő 15 napon belül köteles a Hagyományok Háza részére digitális adathordozón ingyenesen átadni a nyilvános közlésre került kiadványt.

VII. Egyéb rendelkezések

1. A kutatási engedély iránti kérelemben, a kutatási engedélyben, illetve a kutatási tevékenységekről vezetett nyilvántartásban foglalt személyes adatok védelméről a Hagyományok Háza a hatályos adatvédelmi jogszabályi előírások rendelkezései szerint gondoskodik.
2. A jelen Szabályzat, a Hagyományok Háza Házirendje vagy az igényelt reprodukció felhasználására vonatkozó szabályok megsértése esetén a kutató 50.000, azaz Ötvenezer Ft összegű kötbért köteles megfizetni a Hagyományok Háza részére az arra vonatkozó felszólítás kézhezvételétől számított 8 munkanapon belül. A Hagyományok Háza jogosult a kötbér összegét meghaladó kárigényét is érvényesíteni.
3. Jelen szabályzat – a muzeális intézményekben folytatható kutatásról szóló 47/2001. (III. 27.) Korm. rendelet 2.§ (2) bekezdése alapján – a Hagyományok Háza szervezeti és működési szabályzatának mellékletét képezi.
4. Jelen szabályzat a kiadása napján lép hatályba.

